

le 35 0 1 lap 729

AGITÁCIÓS ÉS PROPAGANDA ÖVTÁLY

FELIRATOK

Kváto 18 1953. 7. 23. 23000. 1.

Ez a feljegyzés a Színház és Filmjavító Szövetség II. Konferenciájának viszhangjáról még hiányos. Egyes területekről, így pl. a dramaturgia, a könyvújrafaj területéről még nincs képünk és egyes színházakból sincs. Éppen ezért pár napon belül újabb feljegyzést fogunk kírni.

A Konferencia, különösen pedig Révai elvtárs hozzájárása nagy érdeklődést és lelkesedést váltott ki a színház és film területén. Blum Tamás szerint az Operában sokat beszélnek a Konferenciáról, Révai elvtárs felszólalásának közvetlen hangjáról. Oláh Gusztáv be akar kapcsolódni a Szövetség munkájába. Vezető színészünk közül Dajka Márton sürgeti Révai elvtárs hozzájárásának teljes szövegét, mert foglalkozni akar vele, sőt jelezte el is akarja. Hasonlóan sürgeti a szöveget Tolnai Klári. A Nemzeti Színházban Maklári Zoltán beszélt lelkesedéssel a Konferenciáról, Balázs Samu szeretne a konferencia KÖVETKEZÉK kéréseinek további megtárgyalásában részt venni. A filmgyárban, a filmes elvtársak beszámolója szerint, szintén nagy az érdeklődés.

Egyes területeken, így a rádiónál és a vidéki színházaknál elégedetlenség van, amiért a Konferencia nem foglalkozott eleget a problémáikkal.

Általában erős a követelés, hogy a Szövetség folytassa a munkát minél hamarabb, elsősorban a Konferencia anya ának megtárgyalását.

Általában kiforásolják a Major-kérdés eluralkodását a Konferencián, és Major tulzott bírálatát. Igy Maklári Zoltán, Balázs Samu, akik pedig Majornak általában "ellenzéke" voltak. De kisebb kaliberű színészeknek, mint Mányai Lajos, vagy Basa György is az a véleményük, hogy a vita egészességen kívül személyeskü volt, tul sok időt rabolt el. Me említem, hogy a Főiskolán, a növendékek közt is hasonló a vélemény. A filmesek már az eddigi Major-vitákat is tulzottnak találták, pl. Keleti Márton, mert az, úgy érzik, egyállatiában nem érinti az összes területüket.

Ugyanakkor a Nemzeti Színházban elsősorban nyomott és bizonnyal a hangulat. Jellemző, hogy velem /Gábor Miklós/ legtöbben egyáltalában nem, vagy csak tartózkodóan beszélnek, még felszólalásomat és Szabad Nép cíkkemet is tulzottnak tartják néhányan. Horvai István is.

Az a veszély, hogy néz minden a Major kérdéssel foglalkoznak legtöbbször, ha negatívan is, de ugyanakkor kivánják a komoly elvi kérdések felvetését. A Major kérdés megosztja a területet, elsősorban a Nemzeti Színházat, és várják a választ. Kettős veszély, hogy egyszerű Révai elvtárs beszédében Major teljes "győzelmet" akarják látni, másrészt még mindig vannak, akik tovább akarják elezni a helyzetet, bár ezek hallgatnak és kissébőrben vannak. Pl. a Nemzetiben hasonlót tapasztaltam magánbeszélgetésben Peti Sáicornál, aki egyénnel elégedetlen. A Major kérdés tehát még mindig zavart kelt és negatívalyonza, hogy a komolyabb elvi kérdésekkel foglalkozzunk. A Szövetségnek éppen ezért a legsúrgósabban tisztáznia kell ezt a kérdést és a Konferencia eredményeit elsősorban a dramaturgia, és a Szatmárlavaskij rendszer konkrét ismertetésével továbbfejleszteni.

Budapest, 1951. október 23.

Gábor Miklós